

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	Всі спеціальності ННІ ЕУПІТ (крім 081 Право)
Тип і назва освітньої програми	Вибіркова факультетська навчальна дисципліна.
Курс, семестр	3 курс, 2 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: <i>Денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. самостійна робота – 80 год. <i>Заочна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год. самостійна робота – 114 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Стрілець Богдан Васильович , к.ю.н., доцент кафедри підприємництва і права <i>Контакти:</i> аудиторія 482-а, (ПДАУ, навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> bohdan.strilets@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> http://surl.li/kfxja
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	<i>загальні</i> ЗК 9. Здатність дотримуватися загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах. ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.

Результати навчання	РН 9. Демонструвати уміння діяти соціально, відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Навчальна дисципліна передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: комунікативні (комунікабельність, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, проведення презентації, робота в команді, зворотний зв'язок); когнітивні та інформаційні (логіка, бажання навчатися, критичне мислення, самоорганізація); креативні (генерація нових ідей та інноваційних рішень); безконфліктність (вміння врегульовувати суперечності між членами команди або зацікавленими сторонами в процесі реалізації проєктів); лідерство (розвиток навичок управління командою, мотивації співробітників та прийняття рішень).	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо системи знань у сфері базових понять, інститутів та галузей права Європейського Союзу.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Історія європейського інтеграційного процесу.</p> <p>Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу.</p> <p>Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі.</p> <p>Тема 4. Інституції Європейського Союзу.</p> <p>Тема 5. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи.</p> <p>Тема 6. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу.</p> <p>Тема 7. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.</p> <p>Тема 8. Аграрне право Європейського Союзу</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування, демонстрування); практичні методи (вправи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації); інтерактивні методи (дискусії, диспути, проєктування професійних ситуацій, кейс-метод, «Мозковий штурм»); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання); методи усного контролю (опитування, бесіда, доповіді); методи письмового контролю (письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до Силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
– щодо виконання термінів та перескладання	Терміни виконання та перескладання регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/qhurvx та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/dcddab . Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.
– щодо академічної доброчесності	Нормативно-правові акти стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ

	<p>http://surl.li/irohph. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності http://surl.li/sbyeab та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/cbcoqm. .</p> <p>Виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час практичних занять заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.</p>
<p>– ЩОДО відвідування занять</p>	<p>Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.</p>
<p>– ЩОДО зарахування результатів неформальної неформальної освіти</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/britcc. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проектах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати дисципліни.</p>
<p>– ЩОДО оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/blxujj. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету.</p>
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні:	

1. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.
2. Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». Вид. 11-те, змін. і допов. Харків : Право, 2024. 488 с.
3. Європейське право. Право Європейського союзу : підручник: у 3 кн. за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., зав. каф. порівнял. і європ. права Ін-ту міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка В. І. Муравйова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. Київ : Ін Юре, 2015 . Кн. 1: Інституційне право Європейського союзу. Муравйов В. І. та ін. 2015. 307 с.

Допоміжні:

4. Стрілець Б. В., Романчук І. В. Тенденції правового регулювання інвестицій та міжнародних інвестиційних договорів в Європейському Союзі. Альманах міжнародного права. 2023. Вип. 30. С. 31-140. URL: <http://inlawalmanac.mgu.od.ua/v30/4.pdf>
5. Стрілець Б. В. Співвідношення свободи руху капіталу і свободи заснування у праві Європейського Союзу. Правова держава. Щорічник наукових праць. Вип. 34. Київ: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2023. С. 627-637. URL: <http://surl.li/qmrviv>
6. Стрілець Б. В. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Європейському Союзі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2020. 21 с.
7. Somych M., Kalian O., Strilets B. Some theoretical and practical problems of legal protection of occupational safety: national and international aspects. Visegrad Journal on Human Rights. 2024. №1. P. 102-108. URL: <https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2024/06/18-6.pdf>.
8. Strilets B. EU Investment Agreements and Investor Protection. Evropský politický a právní diskurz. 2017. Vol. 4. Issue 2. P. 119–124. URL: <https://epd13.cz/wp-content/uploads/2017/2017-4->

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

9. Законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua> .
10. Офіційний сайт Президента України. URL : <http://www.president.gov.ua> .
11. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>
12. Офіційний сайт Суду ЄС. URL: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/en/
13. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Page/1> .
14. Офіційний сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua> .
15. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL : <https://www.ccu.gov.ua> .
16. Пошуково-аналітичний портал “Суд на долоні”. URL : <https://conp.com.ua>
17. Офіційний сайт – Міністерство юстиції України. URL : <http://www.minjust.gov.ua>.
18. Оpendатобот : сторінка пошуку судових рішень. URL : <https://court.opendatobot.ua>
19. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
20. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/pravo> .

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права № 15 від 13 січня 2024 року.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма здобуття освіти)

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти*					Разом
	Розв'язання тестів	Практичні вправи	Самостійна робота			
			Письмове завдання	Презентація	Тези	
Тема 1. Історія європейського інтеграційного процесу.	2	5	4			11
Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу.	2	5	4			11
Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі.	2	5	4			11
Тема 4. Інституції Європейського Союзу.	2	5	4			11
Тема 5. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи.	2	5	4			11
Тема 6. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу.	2	5	4			11
Тема 7. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.	2	5	4			11
Тема 8. Аграрне право Європейського Союзу.			4			4
За будь якою темою				10		10
За будь якою темою					9	9
Разом	14	35	32	10	9	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти)*

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Розв'язання тестів	Виконання практичного завдання	Контрольна робота	
Тема 1. Історія європейського інтеграційного процесу.	16	20		36
Тема 2. Правова система			64	

Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу.				
Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі.				
Тема 4. Інституції Європейського Союзу.				
Тема 5. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи.				
Тема 6. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу.				
Тема 7. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.				
Тема 8. Аграрне право Європейського Союзу.				
Індивідуальне завдання (контр роб)				64
Разом	16	20	64	100

* Усі види робіт оцінюються по декільком темам

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-2	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-2 (по 0,2 балів за кожен правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2-3	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи (виконання письмового завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2-3	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи (підготовка презентації)

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-10	зміст презентації відповідає темі та результату навчання; наявність творчого підходу складання презентації; якісно підготовлена практична розробка, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи і орфографічних вимог, наявності електронного (на носієві) матеріалу презентації.
4-6	наявність незначних недоліків у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.
0-3	наявність суттєвих недоліків або ж повній невідповідності теми презентації результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

Шкала та критерії оцінювання написання тез доповіді

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Тези підготовлені на актуальну тему з дисципліни та повністю демонструють засвоєні результати навчання, розроблені відповідно до вимог редакції, подані до друку та мають високий рівень оригінальності (більше 80%).
5-8	Тези підготовлені на актуальну тему з дисципліни, демонструють засвоєні результати навчання, розроблені відповідно до вимог редакції, проте потребують суттєвого доопрацювання
0-5	Тези виконані частково, не розкривають результати навчання за дисципліною, мають низький рівень оригінальності (менше 60%)

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	1-15 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	15-30 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь на теоретичні питання стилістично та граматично правильна, показує на відмінні знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання
Максимальна кількість балів	30 балів	
Професійно-орієнтоване	1-15 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно, проте містить деякі технічні помилки та неточності. Розв'язок практичного завдання зведений лише до кінцевої відповіді без наведення послідовності

		розрахунків
	15-34 балів	Зроблено інтерпретацію результатів, яка містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Завдання виконано стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів
Максимальна кількість балів	34 бали	
Всього	64 балів	